

Celostna ekologija

The background features a light green to yellow gradient. Overlaid on this are several overlapping circles in white, orange, and green. A green silhouette of a person holding a large green leaf is positioned in the lower half of the image. A wavy, concentric pattern is visible in the lower-left quadrant.

Pot
v zavestno
družbo

Srečko Šorli
Dušan Klinar
Nataša Kern

Celostna ekologija

Pot
v zavestno
družbo

ZRS Bistra
P T U J

Znanstvenoraziskovalno središče Bistra Ptuj
Scientific research centre Ptuj

www.bistra.si

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Univerzitetna knjižnica Maribor
502.1

ŠORLI, Srečko
Celostna ekologija : pot v zavestno družbo /
besedila Srečko Šorli, Dušan Klinar, Nataša Kern.
- Ptuj : Znanstvenoraziskovalno središče Bistra,
2007

ISBN 978-961-91899-0-0
1. Klinar, Dušan 2. Kern, Nataša
COBISS.SI-ID 59675649

Celostna ekologija

Pot v zavestno družbo

Založnik
Znanstvenoraziskovalno središče Bistra Ptuj

Zanj
dr. Dušan Klinar

Besedila
Srečko Šorli, dr. Dušan Klinar, Nataša Kern

Jezikovni pregled
Franc Burgar

Oblikovanje
s.kolibri

Tisk
Ptujška tiskarna

Naklada
1500 izvodov

Projekt Celostne Ekologije ima strokovno podporo:

Društva za okoljevarstveno vzgojo Evrope v Sloveniji - DOVES

in

Programa EKO ŠOL Slovenije

Vsebina

- 6 Uvodnik
Človek potrebuje celostno ekologijo
Prof. dr. Ana Vovk Korže
- 10 Celostna ekologija
Pot v zavestno družbo
Srečko Šorli, Dušan Klinar, Nataša Kern
- 16 Novejše znanstvene teorije o zavesti
- 18 Zavest je brezčasna in neskončna
- 21 Zavestno vesolje
- 23 Bio-kozmozologija
- 26 Zavestni človek
- 28 Zavesten življenjski slog
- 38 Nuja po uporabi (zavestnih)
sonaravnih tehnologij
- 45 Viri

Uvodnik

Človek potrebuje celostno ekologijo

Udejanjanje človeškega duha je v resnični možnosti stika z naravo, v vsej njeni horizontalni in vertikalni dimenziji, vse se mora dogajati na prostem, pod soncem. Resnična sreča izhaja iz neposrednega stika človeka z naravo in človek se mora vedno znova uravnotežiti, kar mu uspeva le z naravo.

Poznamo tehnologije, ki omogočajo obnavljati pokrajino, pravimo jim ekoremediacije (ERM). Toda ERM so bistveno več kot sistem za varovanje in čiščenje okolja, ampak omogočajo z obnovitvenimi naravnimi procesi vzdrževanje nujnega okolja za preživetje človeka, zato jih je potrebno vgrajevati zlasti v antropogene ekosisteme. S tem dobivajo ERM socialno dimenzijo. Počutje človeka, zdravje, njegova učinkovitost pri delu, odnos do ljudi in vrednostna naravnost so sestavine preživetja človeka na Zemlji. Kako jih bomo zagotovili?

Celostna ekologija povezujejo preteklost s prihodnostjo. Celostno načrtovanje skladnega razvoja je mogoče le z upoštevanjem zakonitosti narave. Ekoremediacije so most med naravo in družbo, četudi bo gospodarski

razvoj še tako silovit, mu bo narava vselej postavila meje. Tu se nam odpira enkratna priložnost, da z znanjem načrtujemo razvoj v okvirih, ki nam jih določa narava. Ne more biti drugače, to nam dokazujejo izkušnje. Naredimo korak naprej.

Človek mora v dobrem odnosu do nekoga in do nečesa najprej ustvariti distanco: med osebo, jazom, naravo. Poistovetenje ali celo zlitje z naravo torej ne vodi k pravemu odnosu: šele ko je distanca ustvarjena, je možno vzpostaviti odnos, ki ne sme biti brezoseben odnos do nečesa tretjega, zame nepomembnega, ampak pristen odnos z dejstvi, ki jih narava kot taka sama nudi. Tu ne gre za odnos do takšne narave, kakršno si jaz kot oseba predstavljam, ampak do narave takšne kot je.

V sebi moramo imeti osebni temelj varovanja narave in celostna ekologija je prvi steber tega temelja.

Prof. dr. Ana Vovk Korže,
Filozofska fakulteta Maribor,
Mednarodni center za ekoremediacije

Srečko Šorli
Dušan Klinar
Nataša Kern

Celostna ekologija

Znanstvenoraziskovalno
središče
Bistra
Ptuj

Pot
v zavestno
družbo

Pravilno
delovanje
potrebuje
jasno vizijo.

Celostna ekologija raziskuje odnose med »onesnaženjem narave« in »onesnaženjem uma«. Vse naprave, ki danes onesnažujejo okolje, so bile nekoč zasnovane v človeškem umu (angl. »mind»). Če bi bil um dovolj »celostno ekološko osveščen«, teh naprav v večini nikoli ne bi izdelal v takšni obliki, kajti njihovo delovanje ogroža zdravje narave, živali in človeka samega.

Celostna ekologija povezuje ekologijo, zavesten življenjski slog in pridobivanje energije iz ekoloških energetskih virov v nov življenjski slog, ki zagotavlja harmonijo z naravo. Naše vodilo je: **»Vsak dobiček, ki degradira naravo, je izguba«.**

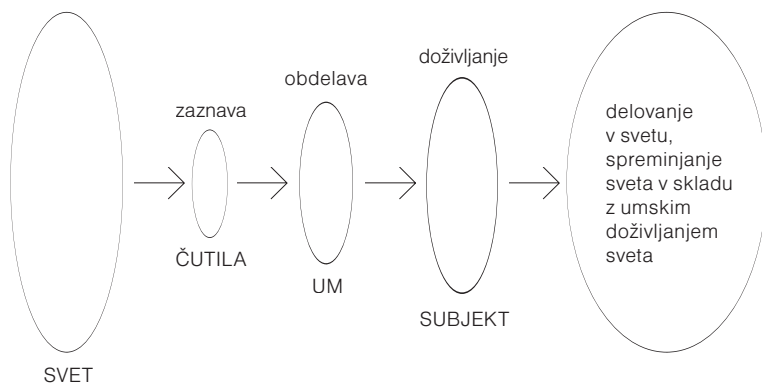

Celostna ekologija omogoča razvoj »celostne ekološke zavesti. Pomen besede »celosten« je znan, beseda »ekološka« izvira iz besede »ekologija«, ki jo slovar slovenskega knjižnega jezika opisuje kot »veda o odnosu organizmov do okolja«, se pravi veda, ki preučuje soodvisno povezanost med organizmi v naravi.

Pomen besede »zavest« pa si bomo podrobneje ogledali sedaj. Slovar knjižnega jezika definira besedo »zavest« kot »sposobnost koga, da se zaveda svojega obstajanja in svojih duševnih stanj«.

Zavest nam torej omogoča, da se zavedamo čustev in misli, ki so v danem trenutku prisotne v nas. Vsebina misli in čustev se neprestano spreminja,

zavest o njih pa ostaja ista, nespremenljiva. Um ustvarja misli in čustva, zavest jih opazuje, je pozorna nanje, se jih zaveda. Čim bolj človek razvija sposobnost opazovanja misli in čustev, tem bolj se začne zavediti, kako le-ta vplivajo nanj in ga vodijo v življenje. Ljudje doživljamo svet preko svojih misli in čustev in se v skladu s svojim doživljanjem sveta tudi odzivamo in tako spreminjamo svet, v katerem živimo (skica 1). Svet kakršen je danes ustvarjen, je skupna stvaritev vseh ljudi, ki so kdaj živeli in živijo na planetu Zemlji.

Skica 1

Na podlagi naših doživetij smo v zadnjih 100 letih delovali in spreminili svet v tolikšni meri, da mu grozi samouničenje. Doživljanje sveta temelji na sliki sveta, ki jo ustvarja um. Zaznava sveta v čutilih je zagotovo pravilna, čutila delujejo kot sprejemniki, ne spreminjajo informacij o svetu. Možno je, da je naša umska slika sveta nepopolna. Če izpopolnimo sliko (model) sveta, ki ga ustvarja um, tako da bo bolj ustrezala realnemu svetu, bo tudi naše doživljanje sveta bolj realno, naše odzivanje in delovanje pa bosta pravilnejša.

Potrebno je, da se zavemo, v kolikšni meri je naša umska slika (model) sveta »popačena«. Narediti moramo revizijo modelov o svetu, ustvariti nove, ki bodo bolj verne slike sveta, ki nam bodo zagotovili bolj objek-

tivno doživljanje sveta in s tem pravilnejše odzivanje, se pravi delovanje. Kot smo rekli na začetku: »Pravilna akcija potrebuje jasno vizijo.« Tako imenovano »umsko doživljanje sveta« mora biti oplemeniteno z »zavestnim doživljanjem sveta«, v katerem se subjekt (tisti, ki doživlja) popolnoma zave uma kot »prizme«, skozi katero doživlja svet, kar mu omogoči, da doživi svet neposredno.

Znanstveno doživljanje sveta preko racionalnega dela uma (razuma) je kvantitativno, omogoča nam merjenje sveta, razvoj znanosti in tehnologije. Znanost bo v prihodnje morala razviti tudi zavestno doživljanje sveta, ki je kvalitativno, ki nam nudi neposredno doživetje sveta, ki je razumu nedostopno, kar pa ne pomeni, da ni resnično. Z raziskovanjem zavesti se znanost približuje »zavestni dimenziji« sveta in človeka. Kombinacija »razum + zavest«, se pravi »racionalno + zavestno« bo omogočila človeku združitev materialne in duhovne plati sveta, kar bo vodilo v razvoj tehnologij, o kateri danes ne sanjajo niti najbolj drzni pisci znanstvene fantastike.

Zavest je »naravni usmerjevalec uma«, vodi ga v zamišljanje in realizacijo naprav, ki so naravi in človeku prijazne, načinu življenja, ki je v harmoniji z naravo. Prebuditev zavesti nam omogoči samorefleksijo o lastnem znanju. **Um brez zavesti je kakor svetlika brez olja.** Zmotno je mnenje, da um že pomeni inteligenco. Racionalni del človekovega uma (razum) obvlada logično mišljenje, ki pa je lahko tudi zelo destruktivno. Znanstvenik, ki ni v stiku z zavestjo in se ne zaveda posledic svojega umskega delovanja, lahko izdelava orožje za množično uničenje, ki na koncu lahko ubije njega samega. Z združitvijo razuma in zavesti se bo na planetu končalo obdobje nasilja, lakote, vojn.

Novejše znanstvene teorije o zavesti

Kvantna teorija o zavesti, ki jo je razvil angleški fizik prof. Roger Penrose, opisuje zavest kot rezultat delovanja kvantov gravitacije na nevrone v človekovih možganih. Zvest torej ni samo produkt biokemičnih procesov v možganih, ampak je vezana na vesoljni prostor, ki ga sestavljajo kvanti gravitacije. Um ima sedež v možganih, zavest pa v vesoljnem prostoru. Zvest je »nelokalni« pojav, se pravi da njen obstoj ni lociran izključno v možganih.

Z italijanskim fizikom Davidom Fiscalettijem sva šla korak naprej, razvila sva naslednji model zavesti: Zvest je osnovna vibracija kvantov prostora, gradnikov, ki sestavljajo vesoljni prostor. Kvanti prostora so izredno majhni (imajo Planckov volumen) in spreminjajo električni naboj iz pozitivnega v negativnega v Planckovem času. Ta »osnovna frekvenca« kvantov prostora je zavest sama. Zvest torej eksistira v prostoru, lahko tudi rečemo, da je zavest »osnovna frekvenca vesoljnega prostora«. Ta model je v skladu z izkušnjami ljudi, predvsem budističnih menihov, ki so leta prakticirali opazovanje uma. Njihova izkušnja je, da je zavest »prazen prostor«, v katerem vse obstaja. Vsi pojavi v vesolju se dogajajo v zavesti, zavest je osnovni energetskega medij v katerem eksistirajo galaksije, sončni sistemi, planeti. dr. Alan Wallace, eden največjih strokovnjakov za interdisciplinarnе raziskave med budizmom in teoretično fiziko, zastopa stališče, da obstaja vzporednica med pojmom »praznega prostora« (vakuuma) zahodne znanosti in budističnega pojma »resničnega vakuuma« (angl. true vacuum), ki ga imenujejo tudi »primarna zavest« (angl. primordial awareness).

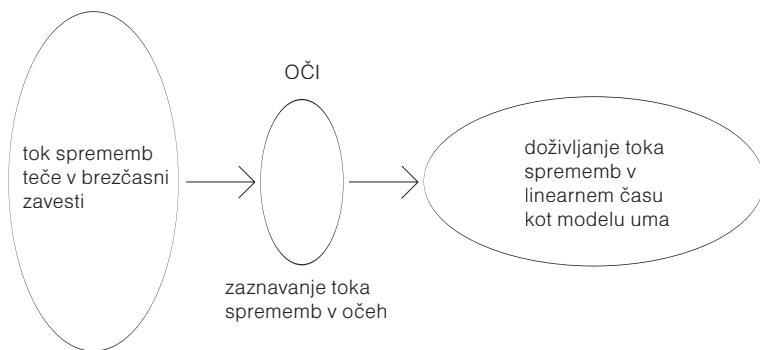
Primarna zavest (mi jo tukaj na kratko imenujemo »zavest«) se v človeku udejanja kot sposobnost opazovanja in zavedanja miselnih procesov, prisotnih čustev v danem trenutku, dihanja, telesnega gibanja. Ko torej opazujemo, kako naš um ustvarja modele sveta, je to opazovanje funkcija zavesti; ko smo pozorni na to, kako naše misli določajo naše življenje, je to funkcija zavesti. Zvest enako deluje skozi vse ljudi, ne glede na versko pripadnost, politični nazor, barvo kože. S tega stališča je zavest skupni element vseh ljudi in ima neizmeren potencial združevanja različnih ver in kultur. Zvest nam jasno pokaže, da so različni pogledi na svet le rezultat različnih umov (katoliškega, muslimanskega, hinduističnega, budističnega, židovskega ...), svet pa je en in edini. Razvoj zavesti pri celotni zemeljski populaciji bo omogočil razvoj »planetarne zavesti«, kjer bodo verske in kulturne razlike postale drugotne, primarno pa bo, da smo vsi prebivalci planeta Zemlje. Zvest nam tudi omoči dojeti, da imamo vsi ljudje, živali in narava pravico do življenja, da je za naše preživetje na planetu potrebno začeti živeti v harmoniji z naravo.

Planet Zemlja
plavajoč v
prostoru-zavesti,
posnetek iz
Apolla 17,
leto 1972

Zavest je brezčasna in neskončna

Čas v zavesti ne poteka, zavest kot osnovni vesoljni prostor, je brezčasna. Zavest se ne razprostira neskončno daleč v preteklost in neskončno daleč v prihodnost, zavest je prostor, v katerem doživljamo življenjske spremembe: sprememba 1 se spremeni v spremembo 2, sprememba 2 v spremembo 3 in tako naprej. Ljudje doživljamo tok sprememb, ki teče v prostoru-zavesti, v linearnem času, ta pa je umski model, sestavljen iz preteklosti, sedanjosti in prihodnosti (skica 2).

Skica 2

Današnja civilizacija je »časovna« in »linearna« živi v linearnem času, ki je umski model, prihajajoča civilizacija bo »brezčasna«, »vertikalna«, živela bo v zavesti. Njen prihod napovedujeta že Einstein in Gödel. V

drugi polovici dvajsetega stoletja sta postavila tezo, da je vesolje brezčasno. Einstein pravi, da se vse dogaja v večnem »ZDAJ« (angl. »NOW«). Sam sem leta 1990 izdal knjigo »Konec časa«, leta 1999 pa je knjigo z istim naslovom (The End of Time) izdal angleški fizik dr. Julius Barbour. Leta 2006 je ameriški filozof prof. Yourgrau izdal knjigo »A World Without Time« v kateri razpravlja o Einsteinovi in Gödelovi viziji brezčasnega vesolja.

S Fiscolettijem sva razvila koncept časa, ki potrjuje in razvija Einsteinovo in Gödelovo vizijo časa. Temelji na elementarni zaznavi: z očmi časa ne moremo opazovati, v vesolju lahko opazujemo le tok materialnih sprememb. Na podlagi elementarne zaznave (oči) lahko zaključimo, da čas obstaja le kot trajanje sprememb. Z urami merimo trajanje in numerični red sprememb, ki potekajo v prostoru. Prostor sam je atemporalen v smislu, da čas ne poteka v prostoru kot neka samostojna fizikalna količina. To pomeni, da se rodimo, živimo in umremo v istem brezčasnem prostoru-zavesti, ne da bi se tega zavedali. Kdo bi lahko ugovarjal, rekoč: »Babica se rodi najprej, potem sin in potem vnukinja«. Ja, to je res, ampak le v smislu trajanja sprememb. Trajanje življenja babice je 80 let, trajanje sinovega življenja je 50 let, vnukinje pa 30 let. Vsi trije so rojeni in živijo v istem brezčasnem prostoru-zavesti.

Človeku, ki živi le v umu, je težko razumeti in preprosto nemogoče doživeti brezčasnost prostora, potrebno je prebuditi zavest. Pravilno razumevanje časa kot trajanja sprememb v brezčasnem prostoru, ki prodira v znanost v zadnjih 60 letih, je bilo odkrito v budizmu že pred 2600 leti. Buda, Kristus, Osho, Eckhart Tolle in vsi ostali duhovno prebujeni mojstri so odkrili zavest, se poistovetili z njo in popolnoma poznali vplive časa kot umskega modela na doživljanje sveta. Brezčasno doživetje sveta ima religiozno razsežnost. Človek spozna, da je vesolje samo bog, da ni boga onkraj vesolja, spozna »svetost sveta«.

Dokaj ustrezen matematični model zavesti-prostora je neskončni evklidski prostor. V evklidskem prostoru lahko gremo poljubno daleč od točke, na kateri stojimo, pa bo pred nami še zmeraj »neskončno prostranstvo« prostora. V matematiki »neskončno daleč« ni več metrični pojem, ne pomeni neke konkretne razdalje med dvema točkama: »neskončno daleč + 100 metrov = neskončno daleč«. Podobno je v teoriji neskončnih števil: če trdimo, da je množica realnih števil močnejša od množice naravnih števil, ne pridemo do protislovja; če trdimo, da je moč obeh množic enaka, tudi ne pridemo do protislovja. Takšna je rešitev tako

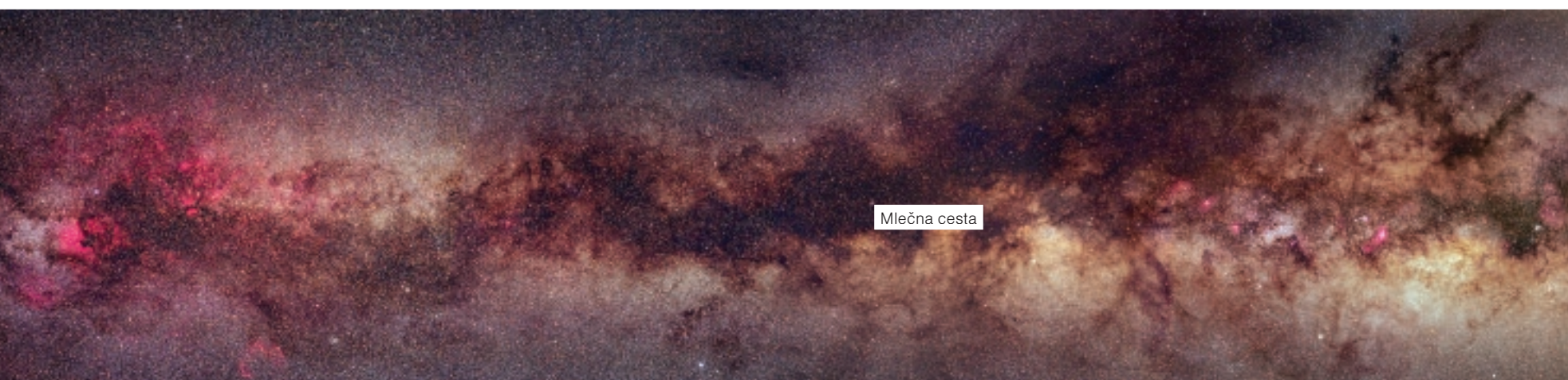
imenovanega »Kantorjevega problema neskončnih množic« (po nemškem matematiku Kantorju), ki ga je 50-ih letih dvajsetega stoletja izpeljal slovenski matematik prof. Ivan Vidav. Razrešitev poleg ostalega dokazuje, da matematična neskončnost ni kvantitativni pojem. Lahko bi bilo, da matematična neskončnost odraža kvaliteto zavesti, ki je neskončna v smislu, da je nedoumljiva razumu, nemerljiva, toda obstaja.

Eno od ključnih vprašanj kozmologije je, ali je vesoljni prostor končen ali neskončen. Če rečemo, da je končen, se postavlja vprašanje, kaj je za mejami vesolja; če rečemo, da je neskončen, si tega ne moremo natančno predstavljati. Najbrž je vesolje preveliko, da bi lahko človek njegove dimenzije dojel z razumom. Potrebna je prebuditev zavesti, ki nam bo dala neposredno izkušnjo in vedenje o vesolju.

Zavestno vesolje

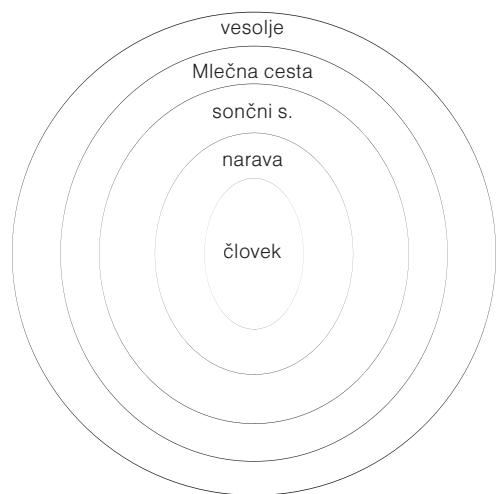
Naša teorija, kakor tudi druge teorije o vesolju (na primer fizika prof. Goswami Amrita, ki je napisal knjigo »The Self-Aware Universe«) napovedujejo, da je vesolje zavestno. Vse, kar obstaja v vesolju, je energija, ki ima dve osnovni obliki: prostor kot zavest in materija. Energija prostora (zavesti) se v velikih eksplozijah, ki nastajajo v središču galaksij, transformira v snovne delce, ki potem tvorijo atome, se pravi materijo, v središču črnih lukenj pa se materija pretvarja nazaj v energijo prostora, se pravi v zavest. Energija prostora in materije sta v stalnem dinamičnem ravnovesju, tok energije »materija-prostor-materija-prostor-materija« je stalen, vesolje ni imelo začetka in ne bo imelo konca, je večno. Energija se ne more ustvariti in ne uničiti, lahko pa spremeni obliko.

V viziji zavestnega vesolja je evolucija življenja na Zemlji del univerzalnega procesa. Zavest kot osnovna frekvenca vesoljnega prostora je aktiven dejavnik v procesu evolucije življenja. Materija ima po celotnem vesolju tendenco, da se razvije v bolj kompleksne sisteme, katerih razvoj poteka v smeri odkritja zavesti. Življenje se razvija k zavesti. Na planetu Zemlja se je življenje razvilo do človeka, ki ima razvit um in je delno že povezan z zavestjo, v smislu, da se lahko delno zaveda svojih umskih in telesnih dejavnosti. Naslednji evolucijski korak bo, da se bo človek poenotil z zavestjo, se pravi prepoznal zavest kot svoj resnični izvor, ki je tudi izvor celotnega vesolja.

Mlečna cesta

Naravni tok evolucije človeka vodi k odkritju zavesti. Današnji človek je še globoko zasidran v umu, kar je glavni vzrok njegovih težav. Um nima moči, da bi jasno videl položaj človeka v vesolju, v naravi in načine njegovega preživetja. Al Goreov film »Neprijetna resnica« nedvoumno pokaže zablode naše civilizacije, ki morajo biti odpravljene v naslednjih dvajsetih letih, če se hočemo izogniti globalni ekološki katastrofi na planetu. **Pravilno delovanje potrebuje jasno vizijo, ki je um nima, potrebna je prebuditev zavesti na globalnem nivoju.** Človeštvu zaradi njegove pretežno »racionalne slike sveta« grozi ekološka katastrofa. Če ne bomo prebudili zavesti in »zavestnega doživljanja« sveta pri večini prebivalcev planeta, nam kot vrsti grozi, da nas bo »naravna selekcija« izločila. Podobno kot so izumrle živali, ki se niso prilagodile na spremembe, lahko izumre tudi človeška vrsta. Za preživetje moramo »razviti nov »organ«, ki se mu pravi »zavest«; iz uma moramo zrasti v zavest. Takšna je pot evolucije življenja, nimamo izbire, slediti moramo kozmičnim zakonom. Um se sicer upira ideji, da so pravila igre v vesolju že določena, toda veliko uglednih znanstvenikov današnjega časa se nagiba v prid pojmovanja vesolja kot zavestnega bitja, v katerega se mora človek integrirati. Človek je zadnja veja na drevesu življenja, zadnji podsistem, ki se je razvil v podsistemu narave, narava v podsistemu planeta Zemlje, ta v podsistemu sončnega sistema, ta v podsistemu galaksije Mlečna cesta in ta v sistemu vesolje (skica 3).

Skica 3

Bio-kozmozologija

V letih 1987-1990 sem delal na raziskavi o povezanosti delovanja živih organizmov z vesoljnim prostorom. Že takrat sem bil naklonjen povezavi vzhodnjaške ideje o »shunjati« kot »osnovnem prostoru« v katerem se dogaja vesolje in znanstveni ideji o »energiji vakuuma«. »Shunjata« pomeni »zavest«; v angleščino se prevaja tudi kot »emptiness« (praznina). Moja teza je bila, da »vesoljni prostor – zavest« aktivno sodeluje pri evoluciji življenja, od kemične evolucije (nastanka organskih molekul) do razvoja preprostih sistemov molekul, ki se razmnožujejo, do rastlin, živali in človeka. Tezo bi bilo mogoče podkrepiti s poskusom, ki bi pokazal, da prostor aktivno deluje v delovanju živih organizmov. Prišel sem na idejo, da se aktivni odnos prostora do življenja, se pravi do delovanja živega organizma, izkazuje v različnem delovanju gravitacije na živ organizem. Prostor je namreč nosilec gravitacijske sile, možno je, da gravitacija drugače deluje na živo maso kot na isto mrtvo maso. Na Ljubljanski univerzi sem opravil poskuse, ki so pokazali, da je teža mase živih črvov večja od teže mase istih mrtvih črvov. Živi črvi tehtajo več kot isti mrtvi črvi. Izid poskusov sem leta 1997 objavil v ameriški reviji »Newsletter of Monterey Institute for Study of Alternative Healing Arts (MISAHA)« pod naslovom »Is Gravitational Field Associated With Life?«. Urednik revije Savely Savva je od japonskega fizika prof. Shiuija Inomate prejel telefaks, v katerem mu je ta sporočal, da so na njegovem inštitutu dobili iste rezultate z mišmi. Poskus je pokazal, da je živ organizem v aktivnem odnosu z energijo prostora in da je energija prostora v živem organizmu dodatno zgoščena, kar se odraža kot povečanje teže živega organizma glede na težo istega mrtvega organizma. Poskus bi bilo potrebno ponoviti neodvisno v najmanj treh različnih laboratorijih po svetu. Glavna struja znanosti (engl. »main stream of science«) temu poskusu do sedaj ni namenila dovolj pozornosti. Poskus se navezuje na poskus prof. Slavinskega iz Poljske, ki je dokazal, da se sevanje svetlobe (biofotonov) pri umirajočih organizmih poveča od 10 do 100 krat. Oba

poskusa sta v možni povezavi z obstojem tako imenovane »bioenergije«, ki jo v Indiji imenujejo »prana«, na Kitajskem pa »qi«. Nemški zdravnik Wilhelm Reich jo je imenoval »orgon«.

Poskus me je opogumil, da sem postavil tezo, da je vesoljni prostor ne samo fizikalno, ampak tudi biološko homogen, se pravi, da so pogoji za nastanek in razvoj življenja isti po celotnem vesolju. Tezi v prid so odkritja organskih molekul potrebnih za razvoj življenja, ki so bile odkrite po celotnem opazovanem vesoljnem prostoru. Celotni vesoljni prostor je v fazi »kemične evolucije«, ki se na planetih podobnih planetu Zemlja razvije v življenje. Planeti podobni našemu so bili odkriti v drugih sončnih sistemih, zagotovo nismo edina civilizacija v vesolju.

Ker materija obstaja v zavesti-prostoru, ima tendenco razvoja v inteligentna in zavestna bitja. S tega vidika je potrebno obravnavati vsak pojav na površini planeta Zemlje kot kozmični pojav, vse kar se dogaja na površini Zemlje, je primarno kozmični pojav in sekundarno pojav na planetu. Živimo v vesolju, smo vesoljna bitja, naj se tega zavedamo ali ne.

Razvoj »ekološke zavesti«, sicer pa lahko rečemo le »zavesti«, saj je zavest sama že »ekološka«, bo pripomogel k »jasni viziji«, ki nam bo omogočila pravilno delovanje. Današnje humanistične vede vidijo človeka kot neki pojav na planetu, premalo se zavedajo, da sta človek in družba kozmični pojav, v globoki povezavi z globalno dinamiko vesolja.

Biokozmologija vidi evolucijo življenja in človeka kot sestavni del vesoljne dinamike. Smer razvoja evolucije življenja na Zemlji je, da človek odkrije zavest. V današnji družbi tega še ne razumemo, zato v razvoj zavesti ne vlagamo. Razum sam nima kvalitet, da bi človeka popeljal iz krize, v kateri živi, zato moramo v šolah vzporedno razumu razvijati tudi zavest. Naslednje generacije, pri katerih bo razum oplemeniten z zavestjo, bodo zaživele v harmoniji z naravo in vesoljem.

Človek je sestavni del vesolja, je eno z vesoljem. Njegov občutek ločenosti izvira iz njegove umske slike sveta, ki je nepopolna. Samo zavest lahko človeku da popolno izkušnjo, kaj je vesolje in kaj je on sam. Zato je prebuditev zavesti potrebna, v šolah moramo vzporedno umu in razumu razvijati tudi zavest.

Posnetek oddaljene galaksije »božje oko« s Hubblovim teleskopom

Zavestni človek

Človek je sestavljen iz treh enot: telesa, uma in zavesti. Čim bolj je človek povezan z zavestjo, tem močnejša je njegova »osebna vest«, občutek za dobro, čustvena inteligenca, bolj je umsko in telesno zdrav. Človek, ki ni zakoreninjen v zavesti, je veliko bolj neodporen na bolezni, ki jih povzročajo um, obremenjen z negativnimi čustvi in miselnimi vzorci.

Zavestni človek ni veren v smislu, da bi veroval v neko religijsko doktrino, ve pa, zaveda se, da sta bog in vesolje ista stvar.

Zavestni človek ima visoko razvit čut odgovornosti in se ga ne da manipulirati, zato politiki in tudi organiziranim religijam velikokrat ni po godu. Je pa edina rešitev iz krize, v kateri se človeštvo danes nahaja.

Družba sestavljena iz »zavestnih posameznikov« ne bo niti komunizem niti kapitalizem, bo pa družba, ki bo z minimalnimi zakoni maksimalno delovala. **Manj kot je zavesti, več pravil je potrebnih, in obratno: več zavesti, manj pravil, več svobode.**

Zavestni človek ne bo ustvarjal dobička na račun večjega onesnaževanja narave, njegovo glavno pravilo v ekonomiji bo: **»Vsak dobiček, ki uničuje naravo, je izguba«.**

Zavestnemu človeku je jasno, da izhajajo glavni problemi današnjega človeka iz zgrešenih konceptov, ki niso v skladu s kozmičnimi zakoni. Racionalistom je težko sprejeti, da so kozmična pravila igre že določena, da jih ne moremo postavljati po naših merilih, ampak jih moramo spoznati in se po njih ravnati. Osnovno pravilo v vesolju je »dinamično ravnovesje«, v vesolju teče energija v zaključenih energijskih krogih. V današnji družbi pa teče energija od narave proti človeku in se ne vrača nazaj v naravo. Narava se dojema kot »vir surovin« za ustvarjanje dobička, ne pa kot »življenjski prostor«. Ujeti smo v pomanjkljive predstave

vesolja, narave in sebe. Osvobodimo se jih lahko le s poglobljanjem v zavest, z opazovanjem in samorefleksijo o načinih mišljenja (tudi znanstvenega), ki kreirajo naše življenje. **Potreben je skok iz »mislim, torej sem« v »zavedam se misli, torej sem«.**

Meditacija - poglobitev v zavest, opazovanje uma, Pašman 2007

Zavesten življenjski slog

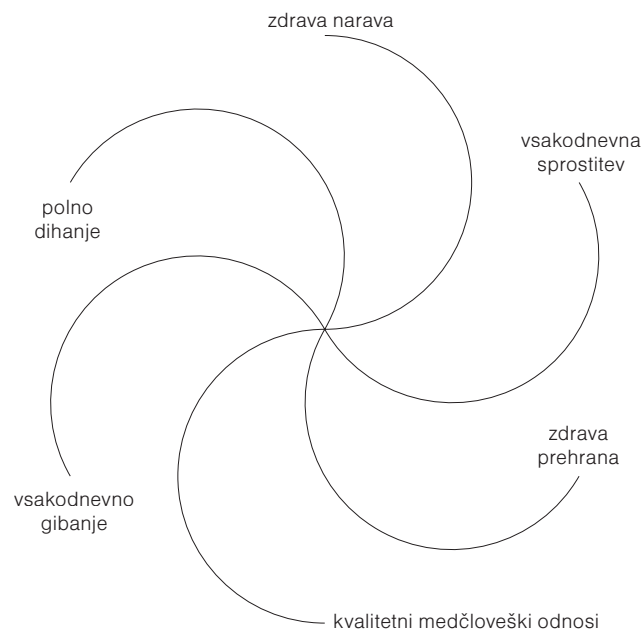
Na podlagi zgoraj opisanih spoznanj smo na Znanstveno raziskovalnem središču BISTRA na Ptujju razvili slog zavestnega življenja, namenjen današnjemu človeku, ohranjanju in izboljševanju njegovega dobrega počutja in zdravja. Poimenovali smo ga **Esenca**. V zadnjih 30 letih je postalo življenje stresno, opažamo povečanje obolenj in neodpornosti proti boleznim. Živimo izredno naporen življenjski slog, ki smo ga sami ustvarili, oziroma ga je ustvaril naš um. Zaradi izključnega razvoja uma in stagnacije v razvoju zavesti smo izgubil stik z naravo, odtujili smo se od podsistema, v katerem smo nastali. Posledica je izguba življenjskih vrednot, motiviranosti in življenjske radosti.

Zavesten življenjski slog teži nazaj k naravi. Harmonija z naravo je izvir človekovega telesnega in duševnega zdravja. Naše mnenje je, da je za ohranjanje zdravja potrebno upoštevati rezultate "Integrativne medicine", ki združuje uradno in naravno medicino, po pravilu: "Resnično je, kar deluje". Integrativna medicina temelji na novem znanstvenem pogledu na svet, ki presega mehanicistični pogled na življenje. Temelji na rezultatih raziskav prof. Fröhlich in prof. Poppa iz Nemčije, prof. Slawinskega iz Poljske, dr. Sheldraka in prof. Penrosa iz Anglije, avtorja samega in mnogih drugih. Nov pogled vidi človeški organizem kot dinamičen sistem, ki je v aktivni energetski izmenjavi s prosto vesoljno energijo, v kitajski tradicionalni medicini imenovano »qi«. Qi je prosta življenjska energija, prisotna po celotnem vesoljnem prostoru. V vsakem živem organizmu je dodatno zgoščena in zato je njegova teža večja kot teža istega mrtvega organizma.

Človeški organizem je energetski sistem sestavljen iz energetskih sistemov z različnimi vibracijami. Telo je najnižja energetska vibracija.

Telesnemu nivoju sledita elektromagnetno polje organizma, ki ga je odkril Fröhlich in biofotonsko polje, ki ga je odkril Popp, energetski sistem z višjo vibracijo je "morfogenetsko polje", ki ga je odkril dr. Sheldrake, temu sledi energija qi (v Indiji imenovana »prana«), sistem z najvišjo vibracijo je zavest kot osnovna vibracija (frekvenca) kvantov prostora. Sedež človekove duševnosti je v možganih, njegova zavest pa ima sedež v vesoljnem prostoru samem.

Človekovi možgani imajo možnost, da se "uravnajo" na frekvenco zavesti, se nanjo "priklopijo". Namen sprostitvenih tehnik (meditacije) je ravno "priklop" na zavest. V človeku se zavest udejanja kot "vest", kot "notranja tišina" in kot sposobnost zavedanja miselnih procesov in čustev. Zavedanje, pozornost o miselnih procesih, prisotnih čustvih, dihanju in gibanju telesa, je osnova dobrega počutja in zdravja. Zavesten življenjski slog je sestavljen iz šestih elementov, ki oblikujejo »kolo zavestnega življenja« (skica 4).

Skica 4

Kolo zavestnega življenja ima šest krakov, ki se medsebojno dopolnjujejo:

- **polno dihanje – zdrava prehrana**
- **vsakodnevno gibanje – vsakodnevna sprostitvev**
- **kvalitetni medčloveški odnosi – zdrava narava**

Polno dihanje je pomemben vnos energije v organizem, čim bolje dihamo, tem manjša je naša potreba po hrani. Gibanje telesa je potrebno za njegovo sprostitvev. Kvalitetni medčloveški odnosi zagotavljajo večjo skrb za naravo. Skladno negovanje vseh šestih krakov zagotavlja, da je kolo močno, da se dobro vrti tudi pri največjih obremenitvah. Zavestno življenje krepi telo, oživlja um in duha, je najboljša preventiva proti utrujenosti, stresu, menedžerskemu sindromu "izgorelosti". Vodi nas nazaj k naravi, k samim sebi in k ljudem, ki živijo okrog nas. Kakovost življenja ni v tem, kar imamo, ampak v podelitvi le-tega. To velja tako za materialno kakor tudi za duhovno plat življenja. Zavesten življenjski slog nas uči sprostitvenih tehnik, ki nam omogočajo zavedanje o delovanju našega uma in tako pomagajo komunicirati jasno, zavestno, sprejemati sebe in ostale brez obsojanja.

Polno dihanje

Stres povzroči, da postane vdih površen, izdih nepopoln. Tudi vsaka življenjska izkušnja, ki je čustveno boleča, povzroči, da postane dihanje površno. Polno dihanje ima tri faze: popoln izdih, vdih s trebuhom in prsnim košem, popoln izdih. Polno dihanje prinaša obilico kisika v organizem, krepi trebušne mišice, skrbi za stalno razgibavanje prsnega koša in hrbtenice, pripomore k ohranjanju pravilne telesne drže.

Danes le malokdo diha polno. Veliko ljudi diha samo prsno, zrak se izmenjuje le v srednjem del pljuč, trebušna prepona je pasivna. Drugi dihajo le s spodnjim delom pljuč, se pravi s trebušno prepono, prsni koš pa je blokiran, zrak se ne izmenjuje v srednjem in zgornjem delu pljuč. Če dihamo le s prepono, se ob dihanju s prsnim košem izboljša

tudi dihanje s prepono in obratno, dihanje s prsnim košem se izboljša, ko začnemo dihati tudi s prepono.

Polno dihanje je osnova za sprostitveno tehniko »zavestnega dihanja«, pri katerem usmerimo pozornost na dihanje. Vaja polnega in zavestnega dihanja traja 30 minut. Uležemo se na udoben ležalnik ali posteljo, izklopimo telefon in mobilni telefon. Po 15 minutah polnega dihanja pustimo, da telo diha samo, ne vmešavamo se v globino in hitrost dihanja, postanemo čisti opazovalci: zrak prodira v telo, se zadrži za trenutek in se vrne v prostor. V budizmu se "zavestno dihanje" imenuje "vipasana". Pozornost na dihanje aktivira zavest, pripelje um v sedanji trenutek in ga harmonizira s telesom. Rezultat je globoka psihofizična sprostitvev, ki umiri um, mu povrne moči in ga oplemeniti z izvirnostjo, kreativnostjo, etičnim in estetskim čutom.

Zdrava prehrana

Zavestni življenjski slog priporoča prehrano po Montignacu, katerega jedilnik temelji na medicinskih raziskavah, ki so pokazale, da so osnova zdrave prehrane ogljikovi hidrati z nizkim glikemičnim indeksom, živila z beljakovinami, ki so bogata z aminokislinami in živila, ki vsebujejo nenasičene maščobe. Jedila so pripravljena iz ekološko pridelanih živil. Opravljene raziskave v okviru Evropske skupnosti potrjujejo, da je ekološka hrana pomemben dejavnik zdravja.

Pomembno je tudi razlikovati med telesno in duševno potrebo po hrani. Kadar se ne počutimo dobro, smo čustveno vzburljeni in imamo težave v službi, pogosto pretiravamo s hrano. Najboljši način za doseganje idealne teže je odkriti vzrok, zakaj preveč posegamo po hrani, in ga odpraviti. Zavesten življenjski slog zagotavlja idealno težo.

Vsakodnevno gibanje

Vesolje in narava sta v stalnem gibanju. Dobro počutje ni nekaj statičnega, je dinamičen proces med telesom, umom in zavestjo. Telo potrebuje za dobro delovanje vsakodnevno gibanje, vsakdo izbere po svoji izbiri: tek, hojo, jogo, tai či, gimnastiko, plavanje, tibetanske vaje ...

Vsakodnevna sprostitiv

Sprostitiv je dopolnilo gibanju. Danes se ne znamo več sprostiti in počivati. Živimo pretežno v umu, glava je zmeraj polna misli o prihodnosti ali o preteklosti, telo je zapostavljeno. Posledica razdvojenosti uma in telesa je stres. V našem programu zavestnega življenja se boste naučili sprostitivne tehnike "zavestnega dihanja", pri katerem usmerimo zavest na dihanje. Dihamo le v sedanjem trenutku, pozornost na dihanje pripelje um v sedanji trenutek in ga poveže s telesom. Rezultat je globoka psihofizična sprostitiv. Druga pomembna sprostitivna tehnika je "zavestno mišljenje", pri kateri se zavest usmeri v opazovanje miselnih procesov in prisotnih čustev. "Zavestno mišljenje" nam pomaga odkriti negativne mehanizme uma, npr. samoobsojanje in obsojanje drugih. Sprostitivne tehnike aktivirajo zavest, ki je osnova samozavedanja in samoobvladanja, dveh osnovnih komponent čustvene inteligence. Čustvena inteligenca pa je temelj uspešnega managerja (več o tem v knjigi "Prvinsko vodenje", Daniel Goleman, GV založba 2002, Ljubljana).

Kvalitetni medčloveški odnosi

Odkritje zavesti je temelj ljubezni do sebe in do sočloveka. Duhovna poglobitev posameznika je edina pot iz kaosa v katerem živimo danes na planetu Zemlji. Vodi onkraj teologij in filozofij v spoznanje in poenotenje z zavestjo. Zavesten življenjski slog razvija prijateljstvo, občutljivost, naklonjenost med ljudmi in sodelovanje ... s prebujanjem

zavesti in čustvene inteligence posameznika. Poleg poglobitve v zavest (meditacije) uporabljamo tudi sistem integracije človeka, ki se imenuje "biodanza". Razvil jo je čilski antropolog Rolando Toro Araneda. Biodanza je zelo primerna in učinkovita metoda za razvoj genetskih potencialov posameznika in poglobljanje odnosov med različnimi skupinami ljudi ter njihovo harmonično delovanje.

Metodologija, ki se pri biodanzi uporablja, je »vivencija«. To pomeni osebno »doživljanje« s pomočjo glasbene podlage, gibanja in srečanj med udeleženci. Učimo se živeti čim bolj prisotno, polno v trenutku, z osebami in v situaciji, v kateri se človek trenutno nahaja. Zavedamo se svoje prisotnosti in zmožnosti odločanja in oblikovanja svojega življenja. Sami si izbiramo kje želim biti, kaj želim početi in s kom.

Ustanovitelj Rolando Toro Araneda (Čile, Južna Amerika) že več kot 40 let razvija biodanzo na osnovi znanj antropologije, biologije, psihologije. Nekaj avtorjev, ki so prispevali s svojimi raziskavami k snovanju biodanze: Wilhelm Reich (področja kroničnih mišičnih napetosti (npr. karakternem ščitu) in njihova sprostitiv), Ortega y Gasset (govori o ljubezni, naklonjenosti, ki je usmerjena k eni osebi (diferencirana) in o nediferencirani naklonjenosti, brez predsodkov, naklonjeni do človeštva), Theodor Lipps (koncept empatije), Emanuel Levinas (pogled je najgloblja možna povezava - iz empatije do epifanije), Jean Piaget (za delovanje in razvoj naše identitete je pomembna prisotnost drugega človeka) ...

Biodanza – prisotnost v trenutku

Pri biodanži delujemo na razvoj petih sklopov človeških potencialov (po Rolandu Toru Aranedi): vitalnost, seksualnost, ustvarjalnost, čustvena naklonjenost in preseganje (transcendence). Srečanja se pripravijo glede na potrebe in namen skupine.

Z biodanzo spodbujamo pri človeku zavestno izbiranje. Da človek z zapanjem v svoje odločitve in z ojačeno voljo do življenja začne vnašati v vsakodnevno življenje navade in dejanja, ki podpirajo in krepijo življenje v njem in okoli njega – ta princip pri biodanži imenujemo »biocentrični princip«. Kajti zavedati se moramo, da je vsako življenje sveto. Biocentričnost postavlja v fokus naših odločitev »življenje samo«, in ne več le človeka, kot center življenja, kar poznamo kot »antropocentrizem«.

Biodanza® človeku pomaga, da se celostno poveže s seboj, s svojimi občutki, čustvi in da le te tudi izrazi; da se poveže z drugimi ljudmi in se tako lahko ponovno čuti del človeške vrste in širše; del celotnega sistema narave, vesolja (vsega živega, ki je v stalnem dinamičnem ravnovesju).

Biodanza – dinamični odnosi med ljudmi

Zdrava narava

Zavesten življenjski slog povezuje človeka in naravo v nedeljivo celoto. Kar delamo naravi, delamo sebi. V zavestnem življenjskem slogu uporabljamo naravno kozmetiko, naravna čistilna sredstva, ekološko pridelano hrano, ekološka oblačila. Zavzemamo se za razvoj eko-arhitekture, ki uporablja za izgradnjo hiš naravne gradbene materiale in za pridobivanje energije iz ekoloških energetskih virov.

Zavest povezuje šest elementov v celoto, v življenje. Zavesti ne naštevamo kot sedmega elementa, kajti zavest ni ena, ne moremo je oštevilčiti. Zavest enostavno biva, eksistira.

Zavesten življenjski slog udejanjamo v obliki **Manager wellness programa** v Valens Augusta Wellnesu, Grand Hotel Primus na Ptujju. V programu se seznanite s šestimi elementi zdravega življenja in kako jih udejanjiti v vsakdanjem življenju. Za vsakega udeleženca programa skupno izoblikujemo trideset minutni individualni program, ki ga oseba potem izvaja vsakodnevno doma. Program vodi soavtor te knjižice Srečko Šorli.

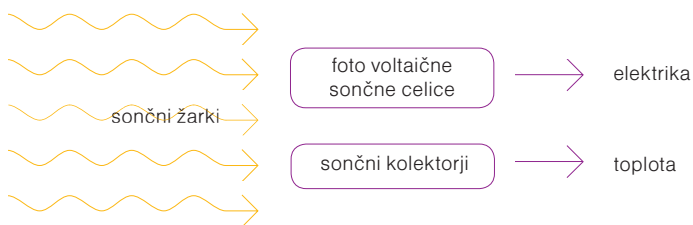
Zavesten življenjski slog se udejanja tudi v podrobnostih vsakdanjega življenja. Na primer, odpadke v hiši razdelimo na plastiko, steklo in papir in jih odnesemo na ustrezno odlagališče. Uporabljamo žarnice, ki porabijo manj energije, ogrevalne sisteme opremimo z elektronskimi napravami, ki racionalizirajo porabo energije.

Kupujemo predvsem biološko pridelano hrano in tako preusmerjamo tok denarja v biološko proizvodnjo hrane brez pesticidov. Tukaj je pomembno vedeti, da je industrijska konoplja ena redkih rastlin, ki raste brez pesticidov, in da proizvodnja vseh izdelkov iz konoplje (od biodizla, mila, jedilnega olja, testenin, moke, kozmetike, blaga ...) ne onesnažuje narave s pesticidi. Henry Ford, ustanovitelj ameriške tovarne Ford, je v 30 letih prejšnjega stoletja naredil avtomobil, ki je imel karoserijo iz konoplje in je šel na biodizel iz konoplje. Konoplja je najresnejši konkurent nafte, vse kar lahko izdelamo iz nafte, lahko izdelamo tudi iz industrijske konoplje. Zato so industrijsko konopljo naftne družbe preganjale in konec tridesetih let popolnoma izkoreninile v Ameriki in v Evropi. Z začetkom naftne krize v zadnjih 20 letih se je začela industrijska konoplja vračati na polja.

Pred posevkom industrijske konoplje v Zlatoličju, junij 2007

Zavesten življenjski slog teži k uporabi ekoloških energetskih virov. Na planetu Zemlja je najmočnejši ekološki vir energije sončna energija - sončna svetloba. Lahko jo direktno pretvarjamo v toplotno energijo in v elektriko (skica 5).

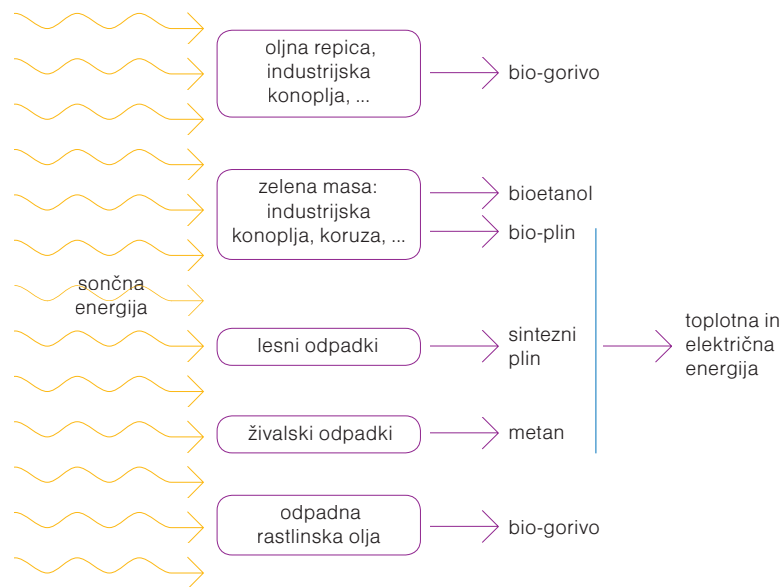

Skica 5

Kadar je sončna energija vezana v rastlinah in živalskih odpadkih, jo izločimo kot biogorivo ali jo uporabljamo posredno preko »zelene mase« za izdelavo plinov, iz katerih pridobivamo toplotno in električno energijo.

Iz škroba, kot pomembne obnovljive surovine rastlinskega izvora lahko s pomočjo bioloških procesov (encimatski razkroj in vrenje) pridemo do alkohola. Alkohol predstavlja pomembno tekoče gorivo za avtomobilске motorje. Škrob je mogoče pridobivati bodisi iz koruze, različnih žit, krompirja ali še nekaterih drugih rastlin. Tudi iz sladkornega trsa in pese lahko dobimo z vrenjem alkohol.

V zadnjem času pa si prizadevajo pridobivati alkohol tudi iz lesa in enoletnih rastlin kot je industrijska konoplja. Ključna pri vsem tem so tehnološka znanja o procesih predvsem bioprocseh. V bioprocseh uporabljamo organizme za izvajanje določenih pretvorb in reakcij, da bi dobili zelene proizvode (skica 6).

Skica 6

Nuja po uporabi sonaravnih (zavestnih) tehnologij

Uporaba tehnologij se je tekom razvoja človeka pokazala kot neizogibna nuja. Kakor koli si nekateri zatiskajo oči o »naravnem« življenju brez tehnologij, posegov in vplivov pa objektivno takega stanja ni mogoče doseči. Človeštvo ne more preživeti in uresničevati svojo nenehno željo po daljšem in boljšem življenju brez uporabe tehnologij. Zatekanje v zgolj enostransko uporabo samo naravnih in alternativnih metod reševanja problemov človeka, njegovega okolja, obstoja in razvoja je enako enostransko kot priseganje zgolj na tehnologijo oziroma »prevlado človeka nad naravo«. Tudi brez posega človeka bi se prej ali slej znašli, podobno kot dinozavri pred izzivom dogodkov (»posegov« - usode) od zunaj, katere pa brez uporabe znanja in tehnologije morda ne bi mogli preživeti.

Poenostavljeno povedano, takšni in podobni razmisleki nas vodijo do spoznanja, da je uporaba tehnologije nuja. Vendar to hkrati ne pomeni, da je enostranska uporaba tehnologije tisto kar želimo oziroma tisto kar človeštvo neizogibno potrebuje. Enostranskost, neinformiranost, ozkost v pogledih, populizem in primitivizem so pojavi, poleg seveda še nekaterih, ki človeštvu najbolj škodujejo pri oblikovanju boljšega in sploh »jutri«. Zato je še posebej pri uporabi tehnologij v prihodnosti potrebno biti zelo pozoren, vsestranski in kar se da celovit ali ne enostranski. Z zavestno uporabo tehnologij kreiranih z zavestjo se bomo počasi odmikali od današnje še mnogo enostranske rabe tehnologij.

Ko sem pred približno 10-timi leti kot inženir-tehnolog in poznavalec tehnologij, navdušeno, kolegom občinskim svetnikom v domači občini

(ob pivu, se ve) razlagal, da že sedaj (takrat) obstajajo tehnologije, ki lahko pričnejo zamenjevati nafto, nisem slutil niti v sanjah, da bo čez 10 let to postala zakonska obveznost države. Pa vendar sem bil prepričan kot tehnološki navdušenec, da se zamenjava nafte z obnovljivimi gorivi lahko prične. Spoštovani in izobraženi mestni velmožje so me poslušali z začudenjem češ, da sem vseeno preveč zasanjan v tehnologijo. Ali se je potemtakem mogoče čuditi odločitvi mestnih veljakov Ptuja pred več kot 150 leti, da tedanji »modni muhi« železnici odpove pot skozi mesto?

Tudi danes smo na prelomu, prvič v svojem življenju ne razmišljamo o nafti več kot o dragocenem viru, ki nam polzi iz rok in ga zmanjkuje, ampak o tem, da jo moramo zamenjati z obnovljivimi viri iz in s pomočjo narave.

Zakaj pri obravnavi celostne ekologije govoriti toliko o tehnologiji? Ker je ravno v uravnoteženju oziroma nastajanju dovolj celovitih pogledov glede razmerja med ekologijo in tehnologijo eden največji miselnih konfliktov današnjega časa.

Klasični ekologi na eni strani, pozivajo predvsem »nazaj k naravi«, na drugi strani pa seveda najbogatejši (kapitalisti) selijo umazane tehnologije v »poceni države« v želji po še večjih zgodovinskih zaslužkih. Enostranskost obeh strani, ki ustvarjata pogoje za nujen, celo potreben in neizbežen konflikt je več kot očitna. Že nekaj časa, vsaj od zadnjih revolucij (v preteklih 250 letih) je dokaj jasno, da je uvajanje sprememb v človeško življenje dokaj konfliktno. Prav z zavestjo in zahtevo po zmanjševanju enostranskosti je mogoče storiti kakšen korak proti temu.

Znana krilatica »think global-act local« (misli globalno-ukrepaj lokalno) je tukaj povsem na mestu. Prav z našim lokalnim obnašanjem lahko naredimo največ in prav izogibanju enostranskosti na lokalnem nivoju lahko posvetimo največ svoje pozornosti.

Evropa kot izkušena »mati« je tokrat v ekološkem smislu v vrhu svetovnih prizadevanj, če omenimo le najpomembnejši: kjotski protokol in zamenjevanje nafte z obnovljivimi viri. Razen tega Evropa gradi ekološko najbolj izpopolnjeno (tudi obremenjeno, za sedaj) gospodarstvo in stroge standarde. Tako IPPC, BAT in druge direktive zahtevajo uporabo najboljših tehnologij in preventivo pri izpustih v okolje in podobno. Ah direktive, ki bodo nekoč nekaj prinesle, porečejo nekateri. Pa vendar je ta ista Evropa v zadnjih desetletjih zmanjšala izpuste SO² za 98%, kar vzpodbuja samozavest in optimizem v tehnološke rešitve, ki bodo

podobno zmanjšale izpuste CO², zmanjšale porabo nafte in energetske odvisnost od drugih. Ob tem pa hkrati omogočale razvoj in konkurenčnost. Vse to skupaj pa gotovo so sestavine, ki zmanjšujejo enostransko ukrepanj in povečujejo sonaravno gospodarjenje, trajnostno - vzdržno rabo okolja v katerem živimo.

Vse to so pravi argumenti za nujnost po povezanosti tehnologij in ekologije ter ustrezno razumevanje te povezave. Tehnološki pogledi na proizvodnjo, na drugi strani postajajo tudi vse bolj »zeleni« in se skušajo zblížati z naravnim delovanjem. Tako danes govorimo o novih bioloških poklicih kot so biotehnologija, biokemijsko inženirstvo, bionika, ekoremediacije in podobno. Večina takšnih novih poklicev želi približati klasične tehnologije naravnim ali obratno, uporabiti že obstoječe naravne procese za korist človeka in okolja. Vse bolj se s tem krepi spoznanje, da življenjsko okolje (prostor-habitat) ni nekaj kar je mogoče brez odgovornosti izrabljati ampak ga je nujno ohranjati prav z uporabo ustreznih SONARAVNIH tehnologij. Sonaravne tehnologije in zamisli o bodočih načinih proizvodnje kot je npr. BIORAFINERIJA so že predmet usmeritve in podpore EU v raziskovalnih programih 2007-2013.

Primer takšne usmeritve je postavljanje lokalnih energetskih postaj v večjih mestih ali regijah za pokrivanje predvsem lokalnih potreb ogrevanja. Večja mesta ali regije so tukaj najmanjše enote, ki lahko poskrbijo za uresničitev takšnih ciljev. Zelo dobre primere usmeritve v regije lahko opazujemo pri sosedih v Avstriji. Dve regiji oz območji: Cmurek in Burgenland-Gussing, ki sta zelo blizu naše meje sta bili izbrani kot demonstracijski primer. Zgrajenih je bilo nekaj proizvodnih tako biodizelskega goriva, kakor bioplinarn za pridobivanje metana iz obnovljivih virov (koruzna silaža, zelena masa) in alternativnih izvorov (iztrebki, organski bio odpadki). Izgrajena je tudi postaja za razplinjanje goriv obnovljivih virov (les, zelena masa) in alternativnih goriv (organski odpadki, ki vsebujejo ogljik). Obe vrsti naprav omogočajo obratovanje motorjev z notranjim zgorevanjem, kjer pridobivamo približno 45% elektrike in 55% toplote iz vse energije, ki vstopa. Oba projekta sta pokazala, da lahko območje proizvede več energije kot jo potrebuje in da lahko skoraj v celoti zamenja nafto z lokalnimi in obnovljivimi viri energije. Rezultati, ki jih objavljajo so zelo ugodni in domnevamo, da bo Avstrija hitro postala eden glavnih izdelovalcev in izvoznikov nove tehnologije za lokalno proizvodnjo energije iz alternativnih in

obnovljivih lokalnih virov. Predvidevanja kažejo, da bo država Avstrija naložila regijam nalogo, v obliki zakonskega predpisa, da morajo približno 70% ali več svojih potreb po ogrevanju zadovoljiti v regiji iz obnovljivih virov energije.

Oba primera kažeta na drastične premike v dosedanjih praksi. Energija se bo tako več proizvajala v lokalnih napravah, zamenjava nafte z obnovljivimi viri goriv se prične na lokalnem nivoju. Prav iz teh razlogov pa so demonstracijske naprave (ali pilotne- preizkusne-testne) ključnega pomena, da prepričajo ljudi o njihovi neoporečnosti ne pa povzročanju novih emisij in težav v lokalnem okolju.

Mestna občina Ptuj si je tako zadala nalogo podrobno preučiti in se pripraviti na možnosti gradnje demonstracijskih naprav za takšno proizvodnjo toplote in elektrike. Prve raziskave kažejo, da že sedaj obstaja skoraj dovolj alternativnih in obnovljivih goriv v regiji, vendar jih tehnološko še nismo sposobni uporabiti. Hkrati pa se pripravljamo na nadaljevanje raziskav in gradnjo različnih demonstracijskih naprav, ki bi omogočile pokazati kako usmerjati aktivnosti v naslednjih letih, da bi lahko pričeli investirati v takšne tehnologije oziroma usmerjati investitorje v to smer.

V življenju nas naj vodi dejstvo, da je zdrava narava osnova človekovega bivanja in nadaljnega razvoja na planetu Zemlji.

Viri:

- Goswami A. (1993). **The Self-Aware Universe**, Tarcher
- Tiller W. (2001). **Conscious Acts of Creation**, Pavior Publishing
- Penrose R (1994). **Shadows of the Mind: A Search for the Missing Science of Consciousness**, Oxford University Press
- Sri Aurobindo. Integralna Yoga. Filozofska knjižnica XXXIII. Zvezek, Slovenska matica Ljubljana 1990, (prevod Janez Svetina)
- Alan Wallace. **The Potential of Emptiness: Vacuum States in Physics and Consciousness**, The Scientific and Medical Network Review, No 77 (2001) <http://www.alanwallace.org/>
- Bohm D. (1983). **Wholeness and The Implicate Order**, Ark, London
- Barbour J. (1999). **The End of Time**, Oxford Press
- Yourgrau P. (2006). **A World Without Time: The Forgotten Legacy of Gödel and Einstein**, Basic Books
- Vidav I. (1959). **Rešeni in nerešeni problemi matematike**, Mladinska knjiga
- Gojkovič S. (2005). **Wellness**, GV Založba, Ljubljana
- Goleman D.(2002). "Prvinsko vodenje", GV založba, Ljubljana
- TORO Rolando (2000). **Biodanza – Integrazione esistenziale e sviluppo umano attraverso la musica, il movimento, l'espressione delle emozioni**, Como, Red edizioni (L'altra medicina studio, 74)
- Fisceletti D., Sorli A. (2006). **Toward a New Interpretation of Subatomic Particles and their Motion Inside A-Temporal Physical Space**. Frontier Perspectives, Volume 15, Num 2

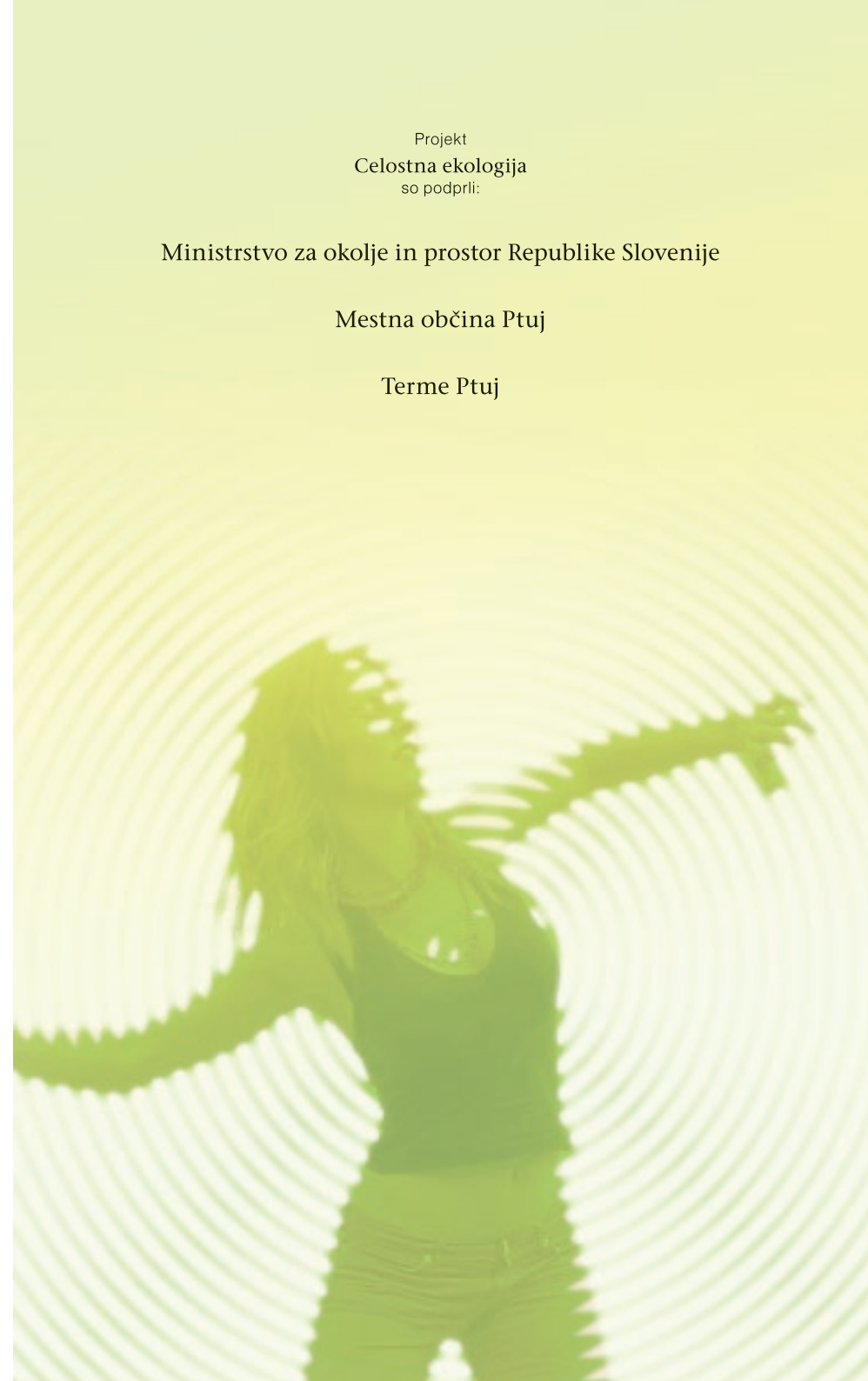
- Fiscaletti D., Sorli A. (2007). **Basic Frequency of A-Temporal Physical Space as a Driving Force of the Evolution**, Scientific Inquiry, Vol 8. Num 1. pp 29-34, <http://www.iigss.net/Scientific-Inquiry/June07/2-Fiscaletti.pdf>
- Sorli A. Fiscaletti D. (2005). **Active Galactic Nucleus as a Renewing Systems of the Universe**, Electronic Journal of Theoretical Physics, Vol 2, Num 6 www.ejtp.com
- Sorli A., Fiscaletti D. (2007). **Conscious Communication into Politics**, Scientific Inquiry, Vol 8. Num 1. pp 61-64, <http://www.iigss.net/Scientific-Inquiry/June07/5-Fiscaletti.pdf>
- Sorli A., Sorli I. K. (2004). **The Scientific Basis for the Development of Human Consciousness**. Episteme, Perrugia, Italy, Number 8, <http://www.cartesio-episteme.net/ep8/ep8-sorli2.htm>
- Sorli A., Sorli I. (2005). **Evolution as a Universal Process**. Frontier Perspectives, Center for Frontier Sciences, Philadelphia, Vol 13, Num 2
- Sorli A. Sorli I. (2005). **From Space-time to A-Temporal Physical Space**, Frontier Perspectives, Center for Frontier Sciences, Philadelphia, Vol 14, Num 1
- Sorli A. Sorli I. (2005). **Consciousness as a Research Tool into Space and Time**, Electronic Journal of Theoretical Physics, Vol 2, Num 6 www.ejtp.com
- Sorli A. (2001). **Additional Roundness of Space-Time and Unknown Vacuum Energies in Living Organisms**. Frontier Perspectives, Center for Frontier Sciences, Philadelphia, Vol 10, Num 2
- Sorli S. (1990). **Konec Časa**, Ljubljana, samozaložba

Projekt
Celostna ekologija
so podprli:

Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije

Mestna občina Ptuj

Terme Ptuj

Celostna ekologija

Pot
v zavestno
družbo

ISBN 961-6253-26-3

9 789616 253260